

**Modtager(e)** > Det Stående Udvalg

## Fordelingsmodel for bygningsomkostninger og generelle fællesomkostninger

|           |                                                                                   |          |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>1.</b> | <b>BAGGRUND .....</b>                                                             | <b>2</b> |
| <b>2.</b> | <b>PRINCIPPER OG TILGANG.....</b>                                                 | <b>2</b> |
|           | FORMÅL .....                                                                      | 2        |
|           | MODELKRAV .....                                                                   | 2        |
| <b>3.</b> | <b>FORDELING TIL HOVEDFORMÅL – TRIN 1 OG 2 .....</b>                              | <b>3</b> |
|           | TRIN 1 - BYGNINGSOMKOSTNINGER.....                                                | 3        |
|           | <i>Grundlag</i> .....                                                             | 3        |
|           | <i>Fordeling</i> .....                                                            | 3        |
|           | TRIN 2 - GENERELLE FÆLLESOMKOSTNINGER .....                                       | 4        |
|           | <i>Grundlag</i> .....                                                             | 4        |
|           | <i>Fordeling</i> .....                                                            | 4        |
| <b>4.</b> | <b>FORDELING TIL DELFORMÅL – TRIN 3.....</b>                                      | <b>5</b> |
|           | GRUNDLAG.....                                                                     | 5        |
|           | FORDELING .....                                                                   | 5        |
|           | <i>Bygningsomkostninger (eksklusiv bygningsomkostninger til GFO) .....</i>        | <i>5</i> |
|           | <i>Generelle fællesomkostninger (inklusiv bygningsomkostninger til GFO) .....</i> | <i>6</i> |
| <b>5.</b> | <b>IMPLEMENTERING .....</b>                                                       | <b>7</b> |
|           | OUTPUT .....                                                                      | 7        |
|           | IBRUGTAGNING AF MODELLEN.....                                                     | 7        |

8. august 2022

**Uddannelses- og  
Forskningsstyrelsen**  
Institutionsøkonomi

Haraldsgade 53  
2100 København Ø  
Tel. 7231 7800

[www.ufm.dk](http://www.ufm.dk)

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler  
Rene Wedel  
Tel. 72 31 82 07  
[rew@ufm.dk](mailto:rew@ufm.dk)

## 1. Baggrund

Med afsæt i Udvalgsrapport for fælles kontoplan på de videregående uddannelsesinstitutioner har Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS) arbejdet videre med ambitionerne om at skabe større indsigt og gennemsigtighed i omkostningerne på tværs af institutioner og over tid. Rapporten rummer blandt andet anbefalinger til, hvorledes der kan opnås et sammenligneligt grundlag for enhedsomkostninger på de videregående uddannelser.

Sammenligning af omkostninger over tid og på tværs af institutionerne skal bygge på, at institutionerne anvender samme metoder til fordeling af driftsposteringer på formål på grundlag af ensartede regnskabsregistreringer, hvilket er sikret ved implementering og anvendelse af den fællesstatslige kontoplan og principperne i konterings- og fordelingsvejledningen.

Beregning af omkostninger for alle faglige hovedformål og delformål er et af de overordnede formål med den fælles kontoplan og med det erklærede mål om at skabe gennemsigtighed samt læring og erfaringsudveksling på tværs af sektoren.

Omkostningerne for de enkelte faglige delformål – eksempelvis uddannelser - skal være en full cost opgørelse af alle omkostninger, som er sammensat af:

- De faglige omkostninger pr. delformål (for hovedformålene 1-5)
- Et tillæg for generelle fællesomkostninger (formål 6)
- Et tillæg for bygningsomkostninger (formål 7)

Anbefalingerne om opgørelse af omkostninger på formålet "Uddannelse" er nu konkretiseret af UFS i form af to metoder beskrevet i hver deres dokument:

- En metode til opgørelse af de faglige omkostninger pr. uddannelse og
- En metode til fordeling af bygningsomkostninger og generelle fællesomkostninger ud på de 5 faglige hovedformål: Uddannelse, forskning, formidling, myndighedsbetjening og kollegier/kostafdelinger

De to dokumenter vil sidenhen blive skrevet sammen.

## 2. Principper og tilgang

### Formål

Formålet med metoden er at skabe et så retvisende billede som muligt af de samlede omkostninger forbundet med et givet delformål fordelt på faglige omkostninger, bygningsomkostninger (BYG) og generelle fællesomkostninger (GFO).

### Modelkrav

I Udvalgsrapporten stilles der en række krav til modellen:

- Validitet  
Metoden skal lede frem til beregnede omkostningsfordelinger, som reelt vurderes at afspejle fordelingen af det faktiske forbrug
- Udbredt og robust datagrundlag  
At understøttende data til brug for fordelingsmetoden er tilgængelige og i produktion i dag på alle institutionerne, og at data ikke ændrer karakter over tid
- Omkostninger ved drift  
At fordelingsmetoden har et hensigtsmæssigt ressourcetræk
- Enkelhed  
At fordelingsmetoden ved sin enkelhed kan antages at kunne anvendes ens på tværs af institutionerne og over tid således, at afrapporteringen i henhold til den fælles kontoplan beror på et sammenligneligt grundlag

**Uddannelses- og  
Forskningsstyrelsen**

Sigtet er størst mulig sammenlignelighed på tværs af sektoren hen over tid samt en ikke så administrativt tung beregning. Samtidig har det været lige så afgørende, at beregningerne skulle være så retvisende som muligt.

Det er Styrelsens opfattelse, at størst mulig sammenlignelighed sikres ved, at alle institutioner hver især opgør deres omkostninger så retvisende som muligt inden for en fælles metodemæssig ramme.

Samtidig har udvalget defineret en beregningsrækkefølge i tre trin:

1. Fordeling af bygningsomkostningerne på de seks øvrige hovedformål
2. Fordeling af generelle fællesomkostninger (inklusive formålets andel af bygningsomkostninger) på de øvrige fem hovedformål
3. Fordeling af BYG og GFO omkostninger på delformål under de 5 hovedformål

### **3. Fordeling til hovedformål – trin 1 og 2**

#### **Trin 1 - bygningsomkostninger**

##### **Grundlag**

Alle omkostninger på hovedformål 7, Bygninger, medtages til fordeling uanset delregnskab. Dog fratrækkes indtægter fra fremleje.

##### **Fordeling**

Afhængig af institutionens administrative praksis og systemlandskab kan fordeling ske ved anvendelse af følgende rangordnede metoder:

- 1) Råder man over komplette, formaliserede data om bygningernes anvendelse på de 6 andre hovedformål<sup>1</sup>, bør disse anvendes til fordeling af de samlede omkostninger
  - a. Råder man delvist over arealdata, hvor enkelte bygningskomplekser og de dermed forbundne omkostninger kan henføres til et eller flere hovedformål, kan omkostningerne henføres til de relevante hovedformål og samtidig trækkes ud af den saldo, der skal fordeles. Det kunne være et museum, som i sin helhed kan henføres til formidling
- 2) Er metode 1 ikke mulig, bør institutionen anvende summen af studenterårsværk (STÅ) og ÅV til fordelingen. Antallet af studerende og ansatte dimensionerer grundlæggende bygningsforbruget.
  - a. Råder man delvist over arealdata, hvor enkelte bygningskomplekser og de dermed forbundne omkostninger og personaleårsværk (ÅV) kan henføres til et eller flere hovedformål, kan omkostningerne henføres til de relevante hovedformål og samtidig trækkes ud af den saldo, der skal fordeles (sammen med de relaterede ÅV). Det kunne være et museum, som i sin helhed kan henføres til formidling.
- 3) Anden relevant metode
- 4) Er hverken metode 1, 2 eller 3 mulig, må institutionen skønne en fordeling

Uddannelses- og  
Forskningsstyrelsen

## Trin 2 - generelle fællesomkostninger

### Grundlag

Alle omkostninger bogført med hovedformål 6, Generelle fællesomkostninger, medtages til fordeling uanset delregnskab. Dog fratrækkes eventuelle indtægter fra administrative fællesskaber. Hertil lægges formål 6's andel af bygningsomkostningerne fra trin 1.

### Fordeling

Udvalgsrapporten anbefaler brug af et udtryk for antal ansatte (ÅV) som fordelingsnøgle, da det i altovervejende grad er de ansatte, der er driver på omkostninger, som går på tværs af institutionens hovedformål – omkostninger til generel ledelse, stabsfunktioner, it og servicefunktioner.

Afhængig af institutionens administrative praksis og systemlandskab kan data om de ansattes fordeling på hovedformål ske ved anvendelse af følgende rangordnede metoder:

- 1) Tidsregistrering
- 2) Normtid
- 3) En kombination af forbrugsopgørelser og normtid
- 4) Anden relevant metode
- 5) Skøn

Neden for et eksempel på fordeling af BYG og GFO til hovedformål (trin 1 og 2):

---

<sup>1</sup> Det kan være et elektronisk tegningsarkiv, et FacilityManagement-system eller lignende.

**Tabel 1: Eksempel på fordeling af BYG og GFO på hovedformål**

|       | Formål                           | Uddannelse           | Forskning          | Formidling         | GFO                | BYG                | I alt                |
|-------|----------------------------------|----------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|----------------------|
|       | Personaleomk.                    | 695.233.550          | 118.932.096        | 37.627.816         | 158.378.507        | 30.179.182         | 1.040.351.151        |
|       | Af- og nedskrivning              | 1.120.976            |                    |                    | 3.164.534          | 38.976.916         | 43.262.427           |
|       | Øvrige omk.                      | 88.039.248           | 14.752.060         | 19.089.606         | 71.808.946         | 162.795.076        | 356.484.937          |
|       | Husleje                          |                      |                    |                    |                    | 20.301.082         | 20.301.082           |
| A     | <b>I alt</b>                     | <b>784.393.774</b>   | <b>133.684.156</b> | <b>56.717.423</b>  | <b>233.351.988</b> | <b>252.252.257</b> | <b>1.460.399.597</b> |
|       | STÅ + årsværk                    | 4.509                | 947                | 250                | 239                | 305                | 6.250                |
|       | STÅ + årsværk %                  | 76%                  | 16%                | 4%                 | 4%                 |                    | 100%                 |
| B     | <b>BYG fordelt</b>               | <b>191.321.350</b>   | <b>40.182.151</b>  | <b>10.607.748</b>  | <b>10.141.007</b>  |                    | <b>252.252.257</b>   |
| A+B   | <b>I alt inkl. BYG</b>           | <b>975.715.124</b>   | <b>173.866.307</b> | <b>67.325.171</b>  | <b>243.492.995</b> |                    | <b>1.460.399.597</b> |
|       | Årsværk                          | 250                  | 947                | 250                | 239                | 305                | 1.991                |
|       | Årsværk %                        | 17%                  | 65%                | 17%                |                    |                    | 100%                 |
| C     | <b>GFO fordelt <sup>1)</sup></b> | <b>42.068.589</b>    | <b>159.355.817</b> | <b>42.068.589</b>  |                    |                    | <b>243.492.995</b>   |
| A+B+C | <b>I alt inkl. BYG og GFO</b>    | <b>1.017.783.713</b> | <b>333.222.123</b> | <b>109.393.760</b> |                    |                    | <b>1.460.399.597</b> |

1) Inklusive GFO's andel af BYG

**Uddannelses- og  
Forskningsstyrelsen**

## 4. Fordeling til delformål – trin 3

### Grundlag

Efter fordelingen til hovedformål i trin 1 og 2 skal der i trin 3 inden for hvert hovedformål ske en fordeling til hovedformålets delformål – eksempelvis de enkelte uddannelser. Grundlaget for fordelingen er således saldiene efter trin 1 og 2 for hvert hovedformål.

Afhængig af institutionens administrative praksis og systemlandskab samt aktiviteterne grad af forskellighed kan fordeling af de faglige omkostninger, bygningsomkostninger og generelle fællesomkostninger fordeles hver for sig med hver deres sæt nøgler. Hvis det ikke er tilfældet, kan alle tre elementer fordeles med samme nøgle.

### Fordeling

#### **Bygningsomkostninger (eksklusiv bygningsomkostninger til GFO)**

##### *BYG på Uddannelses-delformål*

Overordnet set skal fordelingen ud på delformål ske ved hjælp af antal STÅ pr. uddannelse. Råder institutionen over antal ÅV fordelt på delformål, kan de medtages på samme måde som i tabel 1 – og ellers anvendes antal STÅ alene.

Har institutionen uddannelser med forskellig omkostningstygde, kan man vælge at vægte antal STÅ og ÅV – det kunne være en lokal vægt for "tørre, våde og fugtige" uddannelser. Vælger man at bruge takster som vægt, skal man være opmærksom på i hvilket omfang, taksten rent faktisk afspejler bygningsforbruget.

##### *BYG på forsknings-delformål*

Overordnet set skal fordelingen ud på delformål ske ved hjælp af antal ÅV.

Ved fordelingen af bygningsomkostninger på delformål vedrørende forskning anvendes data fra den årlige forskningsindberetning til Danmarks Statistik (DST), Forskningsstatistik - Forskning og udvikling i offentlige institutioner: [https://www.dst.dk/da/Indberet/oplysningssider/forskning\\_offentlig](https://www.dst.dk/da/Indberet/oplysningssider/forskning_offentlig)). Opdelingen på faglige hovedområder er her OECD's hovedområdedefinition baseret på Frascati-manualen, og de er identiske med delformålene.

I tabel 7 i indberetningsskemaet til DST's forskningsstatistik har forskningsenhederne angivet en procentnøgle til brug for fordeling af forskningsomkostningerne på OECD's hovedområder. I forbindelse med forskningsindberetningen indsender hver forskningsenhed de udfyldte tabeller til DST, som står for den videre bearbejdning. I forbindelse med nærværende fordeling skal institutionen selv for hver forskningsenhed gange nøglerne i tabel 7 på det samlede antal ÅV på hovedformål 2, Forskning, i den pågældende enhed.

Uddannelses- og  
Forskningsstyrelsen

Forskningsenhedernes data konsolideres herefter til institutionsniveau.

Eventuelle forskningsrettede ÅV, som ikke er bogført hos de faglige enheder (f.eks. forskningsadministration), fordeles med en passende nøgle afhængigt af forskningsenhedernes træk på disse enheder.

Har institutionen forskningsområder med forskellig bygningsomkostningstygde, kan man vælge at vægte antal ÅV – det kunne være en lokal vægt for "tør, våd og fugtig" forskning. En anden mulighed er at lade fordelingen af BYG følge de faglige omkostningers fordeling, da ÅV her er vægtet med de faktiske omkostninger pr. omkostningssted (institut/center).

#### *BYG på formidlings-, myndigheds-, og kollegie-delformål*

Delformålene på de tre øvrige hovedformål dækker forskellige typer formål, der kan variere lokalt. De kan f.eks. fordeles samme måde, som de faglige omkostninger er fordelt.

Har man lokalt et bedre fordelingsgrundlag, bør det anvendes.

#### **Generelle fællesomkostninger (inklusive bygningsomkostninger til GFO)**

De generelle fællesomkostninger fordeles som udgangspunkt på delformål efter ÅV på samme måde som ved fordeling til hovedformål.

Råder institutionen ikke over opgørelser af ÅV på delformål, kan fordeling ske proportionalt med de faglige omkostninger.

Nedenfor et eksempel på fordeling af BYG og GFO på delformålet uddannelse. Eksemplet trækker på de samme data som tabel 1:

**Tabel 2: Eksempel på fordeling af BYG og GFO på delformålet uddannelse**

| Delformål                     |                      | Udd. 1             | Udd. 2             | Udd. 3             | Udd. 4             | I alt                |
|-------------------------------|----------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|----------------------|
| <b>Faglige omkostninger</b>   | <b>784.393.774</b>   |                    |                    |                    |                    |                      |
| STÅ udd. 1                    | 1500 STÅ/37,50%      | 294.147.665        |                    |                    |                    | 294.147.665          |
| STÅ udd. 2                    | 1500 STÅ/37,50%      |                    | 294.147.665        |                    |                    | 294.147.665          |
| STÅ udd. 3                    | 495 STÅ/12,4%        |                    |                    | 97.264.828         |                    | 97.264.828           |
| STÅ udd. 4                    | 505 STÅ/12,6%        |                    |                    |                    | 98.833.616         | 98.833.616           |
| I alt                         |                      | 294.147.665        | 294.147.665        | 97.264.828         | 98.833.616         | <b>784.393.774</b>   |
| <b>BYG omkostninger</b>       | <b>191.321.350</b>   |                    |                    |                    |                    |                      |
| STÅ udd. 1                    | 1500 STÅ/37,50%      | 71.745.506         |                    |                    |                    | 71.745.506           |
| STÅ udd. 2                    | 1500 STÅ/37,50%      |                    | 71.745.506         |                    |                    | 71.745.506           |
| STÅ udd. 3                    | 495 STÅ/12,4%        |                    |                    | 23.723.847         |                    | 23.723.847           |
| STÅ udd. 4                    | 505 STÅ/12,6%        |                    |                    |                    | 24.106.490         | 24.106.490           |
| I alt                         |                      | 71.745.506         | 71.745.506         | 23.723.847         | 24.106.490         | <b>191.321.350</b>   |
| <b>GFO omkostninger</b>       | <b>42.068.589</b>    |                    |                    |                    |                    |                      |
| ÅV udd. 1                     | 388 ÅV/31,0%         | 13.041.263         |                    |                    |                    | 13.041.263           |
| ÅV udd. 2                     | 450 ÅV/36,0%         |                    | 15.144.692         |                    |                    | 15.144.692           |
| ÅV udd. 3                     | 188 ÅV/15,0%         |                    |                    | 6.310.288          |                    | 6.310.288            |
| ÅV udd. 4                     | 225 ÅV/ 18,0%        |                    |                    |                    | 7.572.346          | 7.572.346            |
| I alt                         |                      | 13.041.263         | 15.144.692         | 6.310.288          | 7.572.346          | <b>42.068.589</b>    |
| <b>I alt incl. BYG og GFO</b> | <b>1.017.783.713</b> | <b>378.934.434</b> | <b>381.037.864</b> | <b>127.298.964</b> | <b>130.512.452</b> | <b>1.017.783.713</b> |

Uddannelses- og  
Forskningsstyrelsen

For den enkelte uddannelse kan det herefter opgøres således:

**Tabel 3: Eksempel på full cost opgørelse af en uddannelse**

| Uddannelse 3         | Beløb              | Tillægs-%  | Fordelings-% |
|----------------------|--------------------|------------|--------------|
| Faglige omkostninger | 97.264.828         | -          | 76%          |
| Andel i BYG          | 23.723.847         | 24%        | 19%          |
| Andel i GFO          | 6.310.288          | 6%         | 5%           |
| <b>I alt</b>         | <b>127.298.964</b> | <b>31%</b> | <b>100%</b>  |

## 5. Implementering

### Output

Resultatet af beregningerne for hvert delformål indsendes til UFS i en tabel (excel, xml, csv) med følgende dimensioner:

- Delformåls-nummer (jf. oversigt på UFS' hjemmeside)
- Årets omkostning til BYG (eksklusiv bygningsomkostninger til GFO)
- Årets omkostning til GFO (inklusiv bygningsomkostninger til GFO)

Der vedlægges en beskrivelse af fordelingsnøgler og lokale metoder.

### Ibrugtagning af modellen

Indsendelse af data sker i 2023 for regnskabsåret 2022 og STÅ opgjort pr. 31.8.2022.

Første år vil være et pilotår, da det er en kompleks beregning. Derfor bliver første generation enhedsomkostninger ikke offentliggjort af UFS, men udelukkende anvendt til forbedring af metoderne. En offentliggørelse vil tidligst ske fra og med regnskab 2023, som indrapporteres i forlængelse af årsrapporten for 2023 i foråret 2024.

**Uddannelses- og  
Forskningsstyrelsen**